

NÁBYTOK & INTERIÉR

Morenie dreva – jednoducho!

Morenie je v istom zmysle najvyššou disciplínou povrchovej úpravy dreva. Žiadny iný proces povrchovej úpravy neponúka takú širokú škálu možností na formovanie charakteru dreva. Aké druhy moridiel existujú? Aké sú ich jednotlivé zvláštnosti a predovšetkým, ako ich možno spoľahlivo a bezpečne aplikovať? Vysvetľujú odborníci spoločnosti ADLER Jutta Libowitzky a Mario Menghin.

📅 24.01.2025

Laky, oleje a vosky dokážu drevo ochrániť, dokážu ho zvýrazniť a zafarbiť – ale len moridlá dokážu skutočne zmeniť jeho charakter. Má to jednoduchý dôvod: laky ležia na povrchu dreva a vytvárajú na ňom film. Lazúry svojimi farbivami a pigmentmi prenikajú hlbšie do dreva a menia tak jeho vzhľad. Moridlá nevytvárajú na povrchu ochranný film – preto je potrebné ich vždy prelakovať.

Pracovné kroky

Veľa možností...

Účinok moridla závisí od príslušného dreva. Optický charakter ihličnatých drevín určujú tvrdé letokruhy, ktoré je možné ešte zvýrazniť pozitívnym moridlom. Tieto moridlá obsahujú špeciálne farbivá, ktoré reagujú so zložkami dreva. Keďže tvrdé letokruhy obsahujú viac drevných zložiek, reakcia je tam silnejšia – zvýrazní sa farba letokruhov. Táto chemická reakcia trvá určitý čas, preto je dôležité dodržiavať odporúčané aplikačné množstvo a vyhýbať sa nútenému sušeniu. V závislosti od použitého moridla sa pozitívny efekt líši: od elegantného s moridlom ADLER Arova Ultra cez nápadne starožitný s Arova Alpin až po rustikálny obraz morenia s Arova Alpin Trend, ktorý pripomína staré, slnkom spálené drevo. Negatívne moridlá naopak obsahujú nereaktívne farebné zložky, ktoré sa v mäkkom dreve medzi letokruhmi lepšie ukladajú a zintenzívňujú tak jeho farbu.

... na ihličnatých a listnatých drevinách

Podobný efekt možno pozorovať pri listnatých drevinách, ktoré majú hrubé alebo jemné póry v závislosti od druhu dreva. Moridlá zvýrazňujúce póry prenikajú hlboko do pórov, a tým ich zvýrazňujú. Tento efekt je obzvlášť silný pri novom moridle Arova Flex od ADLER, ktorej jemne mleté, mikronizované pigmenty dokážu obzvlášť dobre preniknúť do pórov. Arova Rustica poskytuje rustikálny morený vzhľad na listnatom dreve s hrubými pórmi. Egalizujúce moridlo ako Arova Style od ADLER alebo polotransparentné moridlo Arova Colora sú systémy moridiel, ktoré sa silnejšie usadzujú na povrchu dreva – rozdiely v dreve, napríklad pri veľmi nerovnomernom vzhľade alebo rôzne zrnitých dyhách, sa dajú týmto spôsobom vyrovnáť.

Dobre vybraté

Ako si pri toľkých možnostiach vybrať to správne moridlo? Okrem efektu, ktorý chcete dosiahnuť – rustikálny alebo elegantný, pokojný alebo výrazný – musíte zohľadniť aj povrch dreva, jeho textúru, štruktúru pórov a jeho prirodzenú farbu. Tu vám môžu pomôcť vzorkovníky moridiel s originálnymi vzorkami – a ak chcete mať istotu, urobte si pred morením vzorku na dreve, ktoré chcete použiť. Naniest' by sa malo nielen samotné moridlo, ale aj vrchný lak, ktorý poskytuje potrebnú ochranu povrchu – konečný vzhľad je predsa ovplyvnený aj zvýraznením alebo stupňom lesku laku. Bez ohľadu na to, aký typ moridla sa nakoniec vyberie, na morenie by sa mali používať len kvalitné produkty. Vysokokvalitné moridlá, ako napríklad tie zo sortimentu ADLER, sú bezpečné a spoľahlivé na použitie a majú aj vysokú farebnú stálosť a svetlostálosť, čo zaručuje trvalé zachovanie farby moridla. Pri menej kvalitných produktoch sa naopak môže farebný odtieň časom vplyvom svetla výrazne zmeniť.

Svedomito pripravené

Morenie má často povest', že je mimoriadne zložitá a pri náchylné na chyby. V skutočnosti si morenie vyžaduje obzvlášť starostlivý prístup – ale ak budete postupovať podľa niekoľkých tipov, nie je dôvod na obavy. Keď pracujete s konkrétnym moridlom prvýkrát, prvá vec, ktorú by ste si mali vždy pozrieť, je technický list. Okrem nanášaného množstva a spôsobu nanášania – hoci sa moridlá zvyčajne striekajú, niektoré sú vhodné aj na natieranie alebo namáčanie – sa tu berie do úvahy aj správna príprava podkladu. Čisté prebrúsenie dreva ostrým brúsny papierom je základom pre krásny morený povrch: čím je drevo hrubšie brúsené alebo kefované, tým silnejší bude efekt morenia. Potom sa brúsny prach opatrne odstráni a povrch sa opäť skontroluje – nepoužívať drevo s priesakmi lepidla, živicovými inklúziami alebo prasklinami. Pri moridlách na vodnej báze je tiež výhodné drevo navodovať teplou vodou – otvoria sa tak póry a moridlo sa vsiakne rovnomernejšie.

Starostlivá aplikácia

Pri nanášaní moridla je potrebné dbať aj na zamýšľané nanášané množstvo: Ak sa nanesie príliš málo materiálu, môže dôjsť k nepeknému vytváraniu oblakov – najmä pri egalizujúcich moridlách – ale príliš veľké nanášané množstvo ovplyvňuje aj vzhľad moridla. Odporúča sa pracovať s malými veľkosťami trysiek a nízkym tlakom a pred morením striekaciu pištoľ dôkladne vyčistiť a vysušiť. Najlepšie je nanášať moridlo mokré do mokrého v dvoch vrstvách, pričom nanášajte v silne sa prekrývajúcich pásoch. Po aplikácii by sa mal povrch na svetle rovnomerne mokro lesknúť, ale na dreve by nemala byť žiadna tekutina. Osobitnú pozornosť treba venovať prvému a poslednému pásu, ako aj okrajom – tu sa bežne nanáša rôzne množstvo materiálu. Moridlo sa musí následne pred nanesením vrchného laku nechať dôkladne zaschnúť, inak môže dôjsť k zafarbeniu, najmä pri moridlách na vodnej báze. Mimochodom: Ak je svetlé drevo namorené na bielo, odporúča sa natónovať aj vrchný lak jemne nabielo – napr. farebným koncentrátom Solva-Tint od ADLER – pre rovnomerný vzhľad bez žltnutia.

Praktický nácvik

Pre tých, ktorí majú málo skúseností s používaním moridiel, môže byť tým správnym úvodom zodpovedajúce školenie. Spoločnosť ADLER pravidelne ponúka školenia, ktoré sú zamerané na teóriu aj prax – od výberu správneho moriaceho systému až po prípravu podkladu a nanášanie moridla a vrchného laku. To znamená, že dokonalému konečnému výsledku vo „vysokej škole morenia“ už nič nestojí v ceste – a zákazníci stolárov a nábytkárov sa môžu tešiť na jedinečné povrchy, ktoré ukážu drevo v celom jeho silnom, prírodnom charaktere.

Galéria

